

VEDTAK I SAK 2020/7

Klager: Foreningen for el-overfølsomme
Fagerliveien 13
0587 Oslo
post@felo.no

Innklaget: Aidon
Hagaløkkveien 13
1384 Asker
info@aidon.com

Saken gjelder

Krav om utlevering av målerapport fra CE-godkjenning av AMS strømmåler.

Saksgang

Foreningen for e-overfølsomme (Felo) henvendte seg til Aidon i e-post 8. oktober 2020. I henvendelsen skriver Felo at de ønsker *"hjelp til å få laget et tilpasset EMI/RFI linjefilter som vi bekoster, til å filtrer spenningsstøy fra Kamstup strømmålere, eller få oversendt målerapporten fra CE godkjenning så vi selv kan få designet et slikt i filter."*

Felo mottok ikke svar på henvendelsen, og purret på den manglende tilbakemeldingen i e-poster av 20. oktober og 15. november 2020.

Felo mottok ingen svar, og klaget etter dette til Klagenemnda for miljøinformasjon 12. desember 2020.

Aidon har gitt tilsvaret til klagen 12. januar 2021.

Klagers anførsler

Felo viser til at foreningen er blitt kontaktet av mange medlemmer som opplever at de blir dårlige etter at de har fått installert ny Aidon AMS strømmåler uten sender. De har fått fritak for senderdelen og har derfor vært positivt innstilt til å få den nye måleren, men blir likevel dårlige. Felos erfaring fra lignende saker er at dette skyldes spenningsstøy i frekvensområdet 2 KHz - 30 MHz og harmonisk støy ved 100 Hz - 2000 Hz som sprer seg ut på ledningsnettet i boligen. Mange av

medlemmene tåler dette svært dårlig og har derfor store problemer med å bruke moderne teknologi. Det betyr svært mye for Felø å hjelpe disse medlemmene så de kan fortsette å bruke strøm som normalt. De filtrene som er tilgjengelig i markedet er laget for industrielt bruk og ikke egnet for installasjon i bolig, etter deres erfaring.

I klagen anfører Felø at den informasjonen de etterspør er teknisk informasjon som alle utstysprodusenter er forpliktet til å ha og som dokumenterer i detalj, med egne tekniske målinger, at utstyret er laget i samsvar med gjeldende krav. FELO trenger disse tekniske målingene for å få designet et EMI/RFI linjefilter.

Virksomhetens anførsler

Aidon skriver at: "Aidon leverer elektrisitetsmålere til det profesjonelle energimarkedet, primært representert ved nettselskap for distribusjon av elektrisk kraft. Nettselskapene i Norge har etter pålegg fra NVE, gjennomført en landsdekkende installasjon av nye målere basert på standardiserte krav, deriblandt miljøkrav. Kravene er generelle og leverandøruavhengige og i hht. EU's målerinstrumentdirektiv (MID). Målere testes og sertifiseres opp mot dette direktivet av et uavhengig, akkreditert laboratorium.

Justervesenet, Direktoratet for Strålevern og atomsikkerhet, samt Nasjonal sikkerhetsmyndighet har alle hatt våre produkter til gjennomgang og godkjenning, noe som har vært en forutsetning for å starte installasjonen hos nettselskapene. Vedrørende miljøpåvirkning mht stråling har produktene på nasjonalt nivå vært undersøkt av Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. De har utført uavhengige tester og bekreftet at den elektromagnetiske strålingen fra produktene ligger langt under de nivåer som ansees som helseskadelige eller skadelig for miljøet.

Basert på prosedyren som er gjennomført for testing og godkjenning av våre produkter i Norge, finner vi kravet om ytterligere innsyn på generell basis som åpenbart urimelig, ref. Produktkontrolloven § 10 femte ledd. Videre finner vi at formålet med henvendelsen, nemlig spesifikt å drive egen produktutvikling, ikke er et relevant grunnlag for denne type henvendelse og at dette er oss uvedkommende.

Vi håper med dette å ha klargjort bakgrunnen for vår manglende respons/avslag på henvendelsen fra innklager."

Nemndas vurdering

Klagefrist

Det følger av produktkontrolloven § 10 sjette ledd og miljøinformasjonsloven § 19 andre ledd at klagefristen er tre uker fra underretning om avslag på krav om miljøinformasjon er kommet frem til den som krever innsyn. Dersom svar ikke er kommet fram innen to måneder etter at kravet om informasjon ble mottatt hos virksomheten, anses dette som avslag som kan påklages.

Felø har henvendt seg første gang til Aidon 8. oktober 2020. Da de ikke fikk svar, regnes avslag som gitt 3. desember 2020. Klage ble sendt 12. desember 2020, og er dermed rettidig.

Miljøinformasjon om produkter

I henhold til miljøinformasjonsloven (mil.) § 19 er Klagenemnda for miljøinformasjon klageinstans for avslag på krav om miljøinformasjon etter miljøinformasjonsloven kap. 4 (Miljøinformasjon og virksomhet) og etter produktkontrollloven § 10.

Denne saken gjelder krav om miljøinformasjon om egenskaper til bestemte produkter, og informasjonskravet vurderes derfor etter produktkontrollloven.

Hvilken informasjon kan kreves etter produktkontrollloven § 10 første ledd?

Slik nemnda forstår klagen er informasjonskravet utlevering av målerapport fra CE-godkjenning som viser graden av ledningsbunden spenningsstøy fra strømmålere uten kommunikasjonsdel. Nemnda skal ikke ta stilling til om produktet oppfyller godkjenningskravene for CE-merking eller andre godkjenningsordninger, men skal ta stilling til hvilken rett til informasjon som følger av produktkontrollloven.

Etter produktkontrollloven § 10 første ledd har enhver rett på å få informasjon bl.a. om:

- a) produktet inneholder komponenter eller har egenskaper som kan medføre virkning som nevnt i § 1,
- b) hvilke komponenter eller egenskaper dette er, og
- c) hvordan produktet må håndteres for å unngå virkning som nevnt i § 1,

I loven § 1 fremgår at lovens formål er å:

- a) forebygge at produkter medfører helseskade, herunder å sørge for at forbrukerprodukter og forbrukertjenester er sikre,
- b) forebygge at produkter medfører miljøforstyrrelse, bl.a. i form av forstyrrelse av økosystemer, forurensning, avfall, støy og lignende,
- c) forebygge miljøforstyrrelse ved å fremme effektiv bruk av energi i produkter.

Nemnda må vurdere om informasjonskravet om ledningsbunden spenningsstøy er produktinformasjon som omfattes av produktkontrollloven § 10 første ledd jf. § 1, det vil si om det gjelder informasjon om innhold eller egenskaper ved produktet som kan medføre helseskade. Med helseskade menes svekkelse av menneskers psykiske og fysiske helse, også akutte legemlige skader.¹ Retten til informasjon er ikke betinget av at produktet med sikkerhet eller sannsynlig medfører helseskade, jf. at lovens ordlyd er at produktet "kan" medføre helseskade, altså produktets mulige påvirkning. Se f.eks. nemndas avgjørelse i sak 2008/7 som gjaldt informasjon om mobilmasters plassering og avgjørelse i sak 2018/4 om konsekvensanalyse av utplassering av AMS-målere.

Om nye strømmålere og helseplager

Innføring av nye AMS strømmålere ble forskriftsfestet² i 2011, og målsettingen har vært at alle strømkunder skulle ha fått montert slik måler innen 1. januar 2019. Enkelte kunder har vært skeptiske og engstelige for å få montert de nye målerne hjemme. Motforestillingene har i første rekke vært knyttet til frykt for helseskade ved stråling fra målerens kommunikasjonsenhet (sender)

¹ Jf. Ot. prp. nr. 51 (1974-75) Lov om produktkontroll

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1999-03-11-301>

og bekymring for personvern og privatliv, begrunnet i de data måleren registrerer og sender inn til nettselskapet. Enkelte har også stilt spørsmål om målere uten kommunikasjonsdel (som saken her gjelder) kan forårsake de helseplager som personer med el-overfølsomhet opplever. Det er i den forbindelse trukket fram spørsmål om en mulig sammenheng mellom spenningsstøy fra målerne og helseplager.

Spenningssetter man installasjoner, elektrisk utstyr eller produkter oppstår det elektromagnetiske felt. Alle elektriske og elektroniske apparater har derfor et elektromagnetisk felt rundt seg. Elektrisiteten fra strømmettet har en frekvens på 50 Hz. Ved spenningsstøy oppstår forstyrrelser i den jevne spenningen.

Mange moderne apparater kan være følsomme overfor spenningskvalitet, og kan forårsake støyspenninger. Elektriske apparater eller installasjoner kan slik påvirke hverandre, som forstyrrelser mellom TV-apparater, mobiltelefoner, radioer og nærliggende vaskemaskiner eller elektriske ledninger.

Strømmålere skal oppfylle krav satt i flere forskrifter, direktiver og standarder for å få CE-godkjenning³, bl.a. direktiv 2014/30/EU om elektromagnetisk kompatibilitet jf. forskrift 2017-10-10-1597 om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) og forskrift om EØS-krav til elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) for utstyr til elektronisk kommunikasjon. EMC-direktivet skal begrense uønsket elektromagnetisk utstråling fra utstyr for å unngå forstyrrelser for andre apparater og faste installasjoner i dette miljøet. Elektriske apparater som selges i Norge og andre EØS-land, og også installasjoner, skal oppfylle kravene i direktivet. Formålet med regelverket er å sikre at ikke annet teknisk utstyr forstyrres.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) skriver på sine nettsider at radiostråling fra AMS-målere er så svake at det ikke er helsefarlig å ha slike installert.⁴ I rapporten fra Nkom "Avanserte måle- og styringssystemer, Måling av sendemønster og EMF-eksponering, Januar 2018" konkluderes det med at eksponeringen for elektromagnetisk felt er "svært lav og langt under gjeldende grenseverdier."⁵ En ekspertgruppe nedsatt av Helse- og omsorgsdepartementet og Samferdselsdepartementet i 2012 gjorde en større gjennomgang av kunnskapsgrunnlaget og en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis rundt svake høyfrekvente elektromagnetiske felt. Ekspertgruppen konkluderte med at de senere års forskning og studier samlet sett ikke gir belegg for at eksponering av svake radiofrekvente felt fører til skadelige helseeffekter. Samtidig er det lagt til grunn at enhver eksponering ikke bør være høyere enn at tilsiktet nytte oppnås (brev 21.05.2013 fra Helse- og omsorgsdepartementet og Samferdselsdepartementet og Stråleverninfo 15-12). I Stråleverninfo 15-12 vises det til at det er utført et stort antall vitenskapelige studier som har undersøkt hvorvidt EMF fører til helseplagene enkelte opplever og som av mange beskrives som el-overfølsomhet. Selv om helseplagene er reelle mener ekspertgruppen at det ikke er påvist at elektromagnetiske felt er årsak til disse helseplagene.

3 Hvilke krav stilles til nye el-målere? — Justervesenet

Import og omsetning av elektriske produkter | Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (dsb.no)

Produksjon, import og salg av utstyr - Nkom

Elektriske og elektroniske produkter - Simonsen Vogt Wiig (svw.no)

⁴ Automatiske strømmålere - DSA

StrålevernInfo_09-17_Automatiske strømmålere.pdf (dsa.no)

⁵ <https://dsa.no/mobil-og-tradlost/automatiske-strammalalarar-copy#>

På Helsedirektoratets nettsider⁶ ble det i 2018 informert om at det ikke er dokumentert sammenheng mellom helseplager og stråling fra automatiske strømmålere, og at fastleger ikke skal skrive ut legeattest som sier at pasienter har helseplager som skyldes stråling fra automatiske strømmålere. Det er likevel slik at noen får legeattest som gir plikt for nettselskapene til å tilby montering av måler uten kommunikasjonsdel.

I de ovenstående rapportene er det ikke konkret diskutert evt. strålingseksposering som følge av ledningsbunden spenningsstøy. Nemnda er kjent med at det finnes enkelte forskere som peker på en sammenheng mellom spenningsstøy (av og til omtalt som "skittenstrøm") og helsevirkninger.⁷ Disse har blant annet vært trukket fram fra grupper som Stopp Smartmålerne og andre. Samtidig finnes det andre forskere som har pekt på svakheter ved studier som viser sammenheng mellom EMF og helseplager.⁸

Folkehelseinstituttet har i artikkelen "Felt fra kraftlinjer og elektriske apparater (Ekstremt Lavfrekvente Felt, ELF)" uttalt at det elektriske feltet fra elektriske apparater anses som lavt og uten helsemessig betydning, bortsett fra faren for overslag og støt ved høye spenninger.⁹

Nemndas sekretariat har vært i kontakt med Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) og Folkehelseinstituttet (FHI) for å få mer informasjon om sammenhengen mellom helsevirkninger og kabelbuden spenningsstøy. DSA opplyser at de mener AMS-målere uten sender ikke er noe problem, og vil være å anse som hvilket som helst elektrisk apparat man har i en bolig. FHI uttaler at det er liten grunn til bekymring for eksponering fra strømmålere, uansett hvordan de sender signaler til leverandøren.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har lagt til grunn at avregningsforskriften § 4-1 andre ledd bokstav b gir kunden rett til å få fritak fra AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet hos kunder som kan dokumentere vesentlig ulempe ved slik installasjon gjennom en erklæring fra lege eller psykolog. RME understreker imidlertid at kunden ikke har krav på å få beholde gammel elektrisitetsmåler.

På nettsidene til Foreningen for EI-overfølsomme uttales det at et økende antall personer opplever plager som er forbundet med elektromagnetisk stråling¹⁰. Det er på foreningens hjemmesider også lagt ut informasjon om AMS-målere og det vises til at flere av foreningens medlemmer har opplevd økte helseproblemene etter å ha fått målere installert. EI-overfølsomme reagerer ofte både på lavfrekvente og høyfrekvente felt, men ikke alltid like mye. Hvordan og når plagene oppstår varierer fra person til person. Foreningen mener forskning viser at stråling kan gi alvorlige negative helseeffekter. Det er på foreningens hjemmesider også lagt ut informasjon om AMS-målere og det vises til at flere av

⁶ [Legeattest og automatiske strømmålere - Helsedirektoratet](#)

⁷ Eksempler:

- Påvirkes helsen din av skitten strøm? – Nyhetsspeilet

- "Dirty Electricity and Electrical Hypersensitivity: Five Case Studies", Magda Havas and David Stetzer

- "Dirty electricity": what, where, and should we care?, Frank de Vocht, Journal of Exposure Science & Environmental Epidemiology volume 20, pages399–405(2010),

- Dirty electricity, chronic stress, neurotransmitters and disease, Samuel Milham & David Stetzer, Electromagnetic Biology and Medicine: Vol 32, No 4,

- «Smarte strømmålere» – Hvordan kan «så lite stråling» være et problem? | steigan.no

⁸ Eksempler:

- Methodological limitations in experimental studies on symptom development in individuals with idiopathic environmental intolerance attributed to electromagnetic fields (IEI-EMF) – a systematic review | Environmental Health | Full Text (biomedcentral.com)

- Do people with idiopathic environmental intolerance attributed to electromagnetic fields display physiological effects when exposed to electromagnetic fields? A systematic review of provocation studies - PubMed (nih.gov)

⁹ <https://www.fhi.no/mil/miljo/straling/mer-om-straling/felt-fra-kraftlinjer-og--elektriske-apparater-ekstremt-lavfrekvente-felt-el/>

¹⁰ EI-Øverfølsomhet - FELO

foreningens medlemmer har opplevd økte helseproblemene etter å ha fått målere installert. I medlemsbladet Strålevett for 2-19 blir problemet med "skittenstrøm" belyst.

Nemnda er også kjent med at domstolene har behandlet flere saker angående stenging av strømmnett hos personer som har nektet installering av ny måler. Sakene har imidlertid til nå ikke gått inn problemstillingen som reises i klagesaken her.

Nemndas vurdering

Nemnda legger vekt på at formålet med informasjonsretten i § 10 er å sette folk flest i stand til bl.a. å beskytte seg selv mot helse- og miljøskade, og å påvirke andre – både næringsliv og myndigheter – til å handle til beste for disse formålene. På s. 121 i Ot. prp. nr. 116 (2001-2002) uttales: *"Enkelte grupper av befolkningen, spesielt sårbare grupper slik som barn, allergikere eller andre med lavere toleransegrenser, kan ha behov for et høyere beskyttelsesnivå enn det samfunnet ellers legger til grunn. Men dette er umulig uten tilgang til informasjon om mulige skadevirkninger."* Samme synspunkter er også fremhevet av lovutvalget i NOU 2001:2 pkt. 9.3.6.2, hvor det blant annet er trukket fram at for at spesielt sårbare grupper skal kunne beskytte seg mot helsefare på samme måte som andre mennesker kan, må de ha rett til spesielle opplysninger.

I lovutvalget (NOU 2001:2 s. 75) ble det pekt på at det ikke kan være noe krav om påvist sammenheng mellom en aktivitet, f.eks. bruk av produkt, og effekter, men at det er grunnlag for en forsvarlig hypotese om en slik sammenheng. Enkeltmennesker som ønsker å være mer føre var enn myndighetene, og som ønsker å unngå produkter der selv mistanken er meget svakt dokumentert, vil kunne ønske seg informasjon om mistenkte effekter. Utvalget uttalte at retten til slik produktinformasjon bør være betinget av at den er av en viss betydning, men at graden av betydning vil etter utvalgets vurdering være avhengig av hvilke typer opplysninger det er tale om (NOU 2001:2 s. 88).

I forarbeidene til produktkontrollloven (Ot.prp. nr. 51 (1974-75) s. 89) uttales det om kunnskapsplikten at: *"Dreier det seg om nye produkter eller andre produkter man ikke kjenner virkningen til, vil utgangspunktet for tilvirkerens og importørens kunnskapsplikt være en annen enn hvor en står overfor produkter med alment kjente – virkninger. Produsent og importør vil da, med mindre det er nokså åpenbart at produktet ikke kan ha slike virkninger som nevnt i § 1, ha en aktiv kunnskapsplikt og måtte skaffe seg kjennskap til produktet."*

I sak 2018/4 vurderte nemnda krav om konsekvensanalyse ved installering av AMS strømmålere. Nemndas flertall kom den gang etter en totalvurdering til at informasjonskravet gjaldt et produkt som kan medføre helseskade, jf. produktkontrollloven § 10 første ledd a). Det ble lagt vekt på at det er en interesse rundt spørsmål om helseeffekter av AMS-målere og stråling, herunder at det pågår en debatt om grenseverdiene av slik stråling er for høy. Flertallet uttalte:

Sammenholdt med formålet bak miljøinformasjonsloven og allmenhetens behov for kunnskap og mulighet til å påvirke beslutningstakere, fant nemnda i sak KMI 2016 –10 at informasjon om stråling fra basestasjoner var å anse som miljøinformasjon som var utleveringspliktig. Flertallet i nemnda legger til grunn at de samme hensynene gjør seg gjeldende i saken her. Det må videre vektlegges at installering av AMS ikke er valgfritt, men pålagt.

Saken 2018/4 gjaldt en konsekvensanalyse av innstilling av AMS-målere, og nemndas flertall kom til at virksomheten hadde oppfylt informasjonsplikten med informasjonen som var gitt til klager.

Nemnda legger til grunn at diskusjonen om helseplager fra AMS-målere i stor grad har vært knyttet til stråling fra kommunikasjonsenheten (sender). Saken som nemnda nå har til behandling gjelder ikke

stråling i forbindelse med kommunikasjonsenheten, men ledningsbunden spenningsstøy fra strømmålere uten kommunikasjonsenhet. Nemnda har merket seg at de ovennevnte myndigheter mener det ikke er sannsynlig at ledningsbuden spenningsstøy fra AMS-målere kan gi helseplager.

Samtidig må det vektlegges at installering av strømmåleren er lovpålagt og ikke kan velges bort. Produktkontrolloven skal gjøre det mulig for den enkelte å få informasjon om helsevirkninger av produkter, og det skal tas i betraktning at sårbare grupper kan ha større behov enn andre. Nemnda vektlegger også at informasjon som etterspørres allerede besittes av virksomheten.

Nemnda har etter en konkret vurdering av disse hensynene kommet til at produktkontrolloven § 10 gir rett til å få besvart spørsmål om ledningsbunden spenningsstøy fra strømmålerne.

Et annet spørsmål er hvor detaljert virksomheten må svare og i hvilken form slik informasjon må gis. Produktkontrolloven § 10 gir i utgangspunktet ikke rett til å få tilgang til spesielle dokumenter, det er det spesifiserte informasjonsinnholdet en har krav på. Dette kommer til uttrykk i produktkontrollovens ordlyd om at det man har krav på informasjon om er "om" produktet inneholder de nevnte komponenter eller har de nevnte egenskaper, og evt. "hvilke" komponenter eller egenskaper dette er.

Det følger av produktkontrolloven § 10 sjette ledd jf. miljøinformasjonsloven § 18, at den som får krav om miljøinformasjon kan utlevere informasjonen i den formen som vedkommende anser "hensiktsmessig". Informasjonen som gis skal likevel være "*dekkende og forståelig i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for.*" Dette gjelder både med hensyn til formen opplysningene gis i, og utvalg og innhold i de opplysningene som gis.

Hovedregelen er at det er opp til virksomheten å bestemme i hvilken form informasjonen skal gis. I noen tilfeller er midlertid virksomheten pålagt å gi ut bestemte dokumenter. Se f.eks. sak 2018/12 B med referanse til andre saker. Nemnda kom i disse sakene til at informasjonskravet ikke kunne besvares dekkende på andre måter enn ved utlevering av de konkrete dokumentene som ble etterspurt.

Nemnda mener det ikke er grunnlag for en slik slutning i dette tilfellet, og mener dermed at virksomheten kan besvare kravet på andre måter enn ved å utlevere de konkrete måler rapportene, så lenge informasjonen blir dekkende i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for.

Kan informasjonen kreves av innklagede virksomhet?

Miljøinformasjon om innhold i produkter som kan medføre helseskade kan kreves av både produsent, importør, bearbeider, omsetter eller bruker av produktet, jf. produktkontrolloven § 10 annet ledd.

Denne plikten til å gi miljøinformasjon har sammenheng med at alle virksomheter som omsetter produkter har en aktsomhetsplikt om stoffer som kan medføre helseskade og miljøforstyrrelse i produkter de omsetter på markedet, jf. produktkontrolloven § 3 første ledd. Etter § 3 tredje ledd plikter produsenter og importører å skaffe seg kunnskap som er nødvendig for å vurdere om produktet kan medføre miljøskade eller helseskade. I Ot. prp. nr. 116 (2001-2002) (s. 178) er dette nærmere omtalt: «I henhold til produktkontrollovens forarbeider innebærer dette en plikt til å ha oversikt over eksisterende kunnskap, men også å innhente opplysninger der man ikke har dem, og å utøve en viss kritisk sans overfor informasjonskilder og hvilke som er relevante og pålitelige.»

Produsent, importør, bearbeider og omsetter av produkter plikter å gi slik informasjon til etterfølgende salgsledd jf. produktkontrollloven § 10 syvende ledd. Den enkelte kan videre kreve miljøinformasjonen fra produsent, importør, bearbeider, omsetter eller bruker av et produkt, jf. produktkontrollloven § 10 annet ledd. Informasjonsplikten etter § 10 henger således sammen med den kunnskapsplikten virksomheten har etter § 3.

Aidon Norge er et norskregistrert utenlandsk foretak. Hovedkontoret til Aidon ligger i Finland. Aidon leverer elektrisitetmålere til energimarkedet i Norge, og er dermed omfattet av produktkontrollloven § 10 annet ledd. Se bl.a. prop. 82 L (2019-2020) s. 14, hvor det fremkommer at produktkontrollloven også får anvendelse for norskregistrerte utenlandske foretak med hovedkontor i utlandet som importerer produkter til Norge.

Gjelder informasjonskravet forretningssensitiv informasjon som kan unntas fra informasjonsplikten?

Dersom et krav om miljøinformasjon gjelder opplysninger som anses som forretningshemmeligheter, har virksomheten ikke plikt til å utgi informasjonen, jf. produktkontrollloven § 10 femte ledd bokstav b). Det fremgår her at krav om informasjon kan avslås "*dersom informasjonen som etterspørres angår tekniske innretninger og framgangsmåter, samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningene angår.*"

Klagenemnda har i tidligere praksis lagt til grunn at en påstand om å avslå et krav med denne begrunnelsen må være grunngitt, og at behovet må være godtgjort av den som krevet hemmelighold. jf. bla nemndas vedtak i sak 2017/4. Dette følger også av rettspraksis (Rt. 2010 s. 385).

Aidon har ikke direkte påberopt seg at opplysningene som etterspørres er konkurransesensitiv informasjon, men har vist til at kravet er urimelig jf. produktkontrollloven § 10 femte ledd.

Nemnda kan ikke se at anførselen om urimelighet etter produktkontrollloven § 10 femte ledd bokstav a) kan føre fram.

Nemnda kan heller ikke se at det kan være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde informasjonen som etterspørres.

Klager ønsker å få tilsendt målerapportene for å få kunnskap om graden av ledningsbunden spenningsstøy som ligger til grunn for CE-godkjenning.

Nemnda mener selve måleresultatene ikke er opplysninger om tekniske innretninger og framgangsmåter, som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde. Opplysninger om måleresultatene vil etter nemndas oppfatning kunne utleveres uten å avsløre tekniske løsninger. Nemnda viser til at virksomheten kan besvare kravet i den form den ønsker, så lenge informasjonen som blir gitt er dekkende i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for. **Kravet kan besvares ved å utlevere målerapportene som ligger til grunn for CE-godkjenningen eller på annen måte å utgi opplysninger om måleresultatene som viser graden av spenningsstøy.** Vurderingen her er i samsvar med nemndas avgjørelse i sak 2020/9, som gjaldt tilsvarende informasjonskrav.

Har virksomheten oppfylt sin informasjonsplikt?

Nemnda må vurdere om Aidon har oppfylt informasjonsplikten, jf. produktkontrollloven § 10 sjette ledd og miljøinformasjonsloven § 18 første og annet ledd. I henhold til disse bestemmelsene kan informasjon utleveres på den måten som virksomheten anser hensiktsmessig. Informasjon skal imidlertid være dekkende og forståelig i forhold til informasjonsbehovet til den som ber om informasjon. Innsynskravet kan besvares ved å vise til registre, rapporter, produktmerking eller lignende dersom opplysningene allerede foreligger der.

Aidon har ikke gitt klager noen informasjon, og har dermed ikke oppfylt informasjonsplikten.

Vedtak

Med hjemmel i lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser (miljøinformasjonsloven) § 19 fattes følgende vedtak:

Aidon plikter innen 30 dager å gi Felo informasjon om måleresultat av ledningsbunden spenningsstøy som ligger til grunn for CE-godkjenning fra deres strømmålere.

Vedtaket er avsagt etter møte i Klagenemnda 19. mars 2021 og senere utveksling av tekst til vedtak på e-post. Vedtaket er datert den dagen alle medlemmene har gitt sitt samtykke til teksten.

Vedtaket er endelig og partene har ikke klagerett.

Tvist om plikter og rettigheter etter mil. kapittel 4 kan bringes inn for domstolene ved søksmål.

Partene i søksmålet vil være den som har fremsatt det omtvistede kravet og den virksomheten kravet retter seg mot, jf. forskrift 14. desember 2003 nr. 1572 om Klagenemnda for miljøinformasjon § 10.

12. april 2021

Arne Oftedal

leder

Sigrid Andersen Cabot

nestleder

Elin Vestrum

Andreas Pihlstrøm

Ina Lindahl Nyrud

Yngve Holth

Maren Esmark

Trude H. Nordli